

Maksuttomia koulutuksia aikuisille

APPI – aikuisten perustaitojen
osaamismerkkien pilotointi
kansanopistoissa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Perustaitoja aikuisille!

APPI-hanke lyhyesti

1.4.2025–30.9.2027

- Hankkeessa kehitetään koulutuksia, jotka auttavat vahvistamaan aikuisten perustaitoja.
- **Lisäksi** koulutuksissa voi suorittaa Kansallisia perustaitojen osaamismerkkejä eli KAPOS-merkkejä. Koulutuksen pääpaino on kuitenkin opettamisessa, teemat rakentuvat KAPOS-merkkien ympärille.
- Pilottiaiheina ovat digitaidot, numero- ja taloustaidot sekä vuorovaikutus- ja työhyvinvointitaidot.
- Jokaiselle osallistujalle räätälöidään oma oppimispolku yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Euroopan unionin
osarahoittama

Kenelle?

Koulutukset on suunnattu erityisesti aikuisille, joilla on heikot perustaidot tai vähän koulutusta.

Koulutukset on suunnattu nuorille ja aikuisille, jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle.

Kohderyhmää ovat myös maahanmuuttajat, yksinyrittäjät, työttömyysuhan alla olevat, >55-vuotiaat

Euroopan unionin
osarahoittama

Miksi?

- Työelämän vaatimukset muuttuvat nopeasti, ja yhä useampi tarvitsee tukea oppimisessa.
- APPI-hanke auttaa vastaamaan näihin haasteisiin tarjoamalla koulutusta, joka **lisää itseluottamusta, onnistumisen kokemuksia ja mahdollisuuksia kouluttautua tai työllistyä.**
- Samalla rakennetaan pysyviä koulutusmalleja ja yhteistyöverkostoja, jotta tuki jatkuvalle oppimiselle olisi saatavilla myös tulevaisuudessa.

Euroopan unionin
osarahoittama

Opitaan tietokone yhdessä!

- digitaitoja maahanmuuttajille

18.9.–30.10.2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Teemu Säynäjäkangas

alkio -OPISTO

Digitaitoja maahanmuuttajille

Ensimmäisellä koulutuspilotilla oli kolme tarkoitusta:

1. Päästä mahdollisimman nopeasti testaamaan käytännön työskentelyä (EURA, KAPOS) ja hakemaan **hyviä käytänteitä** seuraaville piloteille sekä hankkeen jälkeen toteutettaville koulutuksille.
2. Aloittaa verkostoituminen Keski-Suomessa olevien toimijoiden kanssa, jotka tekevät työtä hankkeen kohderyhmän kanssa.
3. Opettaa ihmisille perustaitoja sekä tunnistaa ja tunnustaa heidän osaaminen.

Digitaitoja maahanmuuttajille

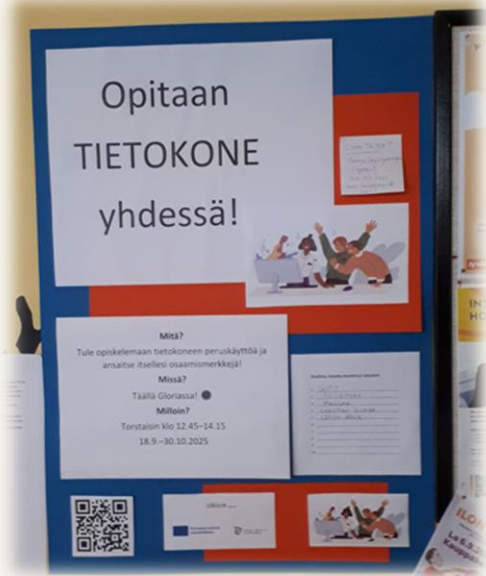
Ensimmäinen yhteistyöverkosto rakentui Monikulttuurikeskus Glorian kanssa, koska

1. heillä on tarjonnassa vapaaehtoisten järjestämiä lyhytkoulutuksia, jotka ovat rakenteeltaan samankaltaisia kuin meidän koulutus
2. heillä oli valmiiksi talossa asiakaskunta
3. heillä oli valmiina hyvät tilat digitaitokoulutuksia varten

Euroopan unionin
osarahoittama

Markkinointi: juliste, flaijerit ja some

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Digitaitoja maahanmuuttajille

- Ohjatun suorittamisen osaamispolku
  - 9 osallistujaa (EURA)
  - 3 osallistujaa, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta
- Digitaidot: Tietokoneen peruskäyttö
  - Käyttäjätunnukset, kirjautuminen (EURA, Oma Opintopolku), salasanan palautus jne.
  - Sähköpostin käyttäminen tietokoneella ja liitetiedoston lähettäminen olivat lopulta koulutuksen isoimmat teemat.
  - Lisäksi maahanmuuttajilla isona osana **sanasto** suomeksi ja englanniksi

Digitaitoja maahanmuuttajille

KAPOS-merkit

- Digiosaamisen kehittäminen --> 9 merkkiä myönnetty
- Digitaaliset ratkaisut --> 6 merkkiä myönnetty
- Digitaaliset toimintaympäristöt --> 3 merkkiä myönnetty

KOKEMUKSIA

- Länsimaisten aakkosten taulukko oli todella hyvä apuväline (isot ja pienet kirjaimet)
- Pelillistäminen toimii maahanmuuttajilla. Tulee onnistumisen kokemuksia ja hauskanpitoa.
- **Tulostetut ohjeet** auttaa eriyttämään.
- Käännössovelluksen käyttäminen kannattaa ohjeistaa heti alussa, kun pääpaino ei kuitenkaan ole kielen opettelussa.
- Monet pääsivät Oma opintopolkuun näkemään ensimmäisen KAPOs-merkkinsä, jolloin niiden hyöty konkretisoitui.

Kun sinä osallistut APPI-hankkeen koulutukseen, voit saada osaamis-merkkejä*.

Osaamismerkki on todistus sinun osaamisesta.

Osaamismerkki näkyy internetissä sinun Oma Opintopolku -palvelussa.

Palvelun kautta voit näyttää todistuksen osaamisesta esimerkiksi työnantajalle.

* **K**ansallisia **P**erustaitojen **O**saamismerkkejä eli KAPOS-merkkejä

Euroopan unionin
osarahoittama

alkio -OPISTO

Kuvakaappaus lukujärjestyksestä

Digitaalisen kehittäminen

Digitaalinen koulutus

Digitaalinen osaamistestaus

Opitaan tietokone yhdessä

Lukujärjestys:

Torstai 18.9. klo 12.45–14.15	Tutustuminen Ilmoittautuminen Kurssi-info Kirjautuminen EURAan Hiiren peruskäyttö Tietokonesanasto
Torstai 25.9. klo 12.45–14.15	Tutustuminen Näppäimistön peruskäyttö Tietokonesanasto Tietokone vs. tabletti vs. älypuhelin

Torstai 2.10. klo 12.45–14.15	Hiiren peruskäyttö Näppäimistön peruskäyttö Tietokonesanasto Sähköposti KAPOS-osaamismerkit
Torstai 9.10. klo 12.45–14.15	Tiedosto ja kansio Kiintolevy ja muistitikku Varmuuskopiointi Pilvipalvelut Sähköposti
Torstai 16.10.	Ei tapaamiskertaa
Torstai 23.10. klo 12.45–14.15	Wifi-yhteys ja kiinteä yhteys Tietokoneen ongelmat Älypuhelimien ongelmat Oppimisympäristöt
Torstai 30.10. klo 12.45–14.15	Oma Opintopolku Osaamismerkit Testi Palaute

Euroopan unionin
osarahoittama

Apuvälineet

Aa Bb Cc Dd Ee Ff
Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm
Nn Oo Pp Qq Rr Ss
Tt Uu Vv Ww Xx Yy
Zz Åå Ää Öö

Mukana:

- 10 läppäriä latureineen
- 10 hiirtä
- Tulostetut materiaalit
- Kahvitteluvälineet

Euroopan unionin
osarahoittama

Palaute pilotista

- Opin suomea, opin liittämään tiedostoja, en pelkää enää tietokoneita. Minulla ei ollut mitään tietoa tietokoneista.
- Pelit olivat kivoja ja opettajaa on helppo ymmärtää.
- Diaesitykset ja suulliset ohjeet auttoivat parhaiten oppimaan.
- ”Koulutus auttoi minua työnhaussa tai koulupaikan hakemisessa” → keskiarvo 3,2 asteikolla 1–4
- ”KAPOS-merkkien suorittaminen oli innostavaa” → keskiarvo 3,7

Euroopan unionin
osarahoittama

Jatkuva arviointi

- KAPOS-merkkien arviointia varten voi käyttää loppukoetta tai testiä, koska osa arviointikriteereistä on selkeästi osoitettavissa kokeella.
- Koe saatetaan kuitenkin kokea vapaaehtoisessa koulutuksessa epämiellyttäväksi, joten vaihtoehtona voidaan käyttää jatkuvaa arviointia. Myös osa merkkien kriteereistä on helpompi toteuttaa jatkuvan arvioinnin kautta.
- Tämä vaatii, että **arvioija tietää ihmisten nimet** (maahanmuuttajien kohdalla voi olla haastavaa). Nimilaput kannattaa teettää heti kun pystyy.

Euroopan unionin
osarahoittama

Jatkuva arviointi

- Koulutuksen aikana arviointikriteerit tulee olla selvänä mielessä, jotta osaa seurata oikeita asioita. Merkkejä myönnetään osaamisperustaisesti, joten osallistujan on oikeasti täytettävä arviointikriteerit näyttämällä oma osaaminen.
- Onneksi merkeissä on yleensä vain 2–3 arviointikriteeriä.
- Me käytettiin seurantaan excel-taulukkoa, jota täydennettiin sitä mukaan kun merkkejä ansaittiin. Tämä helpotti osaamismerkkien kirjaamista Koskeen.

Euroopan unionin
osarahoittama

Esimerkki

Digitaalinen sisältö

Euroopan unionin
osarahoittama

Arviointikriteerit

Osaamismerkkin suorittaja

- tuottaa yksinkertaisia dokumentteja digitaalisia työvälineitä käyttäen
- jakaa dokumentteja, videoita ja kuvia verkkoympäristöissä
- kertoo perusasioita tekijänoikeuksien vaikutuksesta sisällöntuotantoon
- kertoo, mistä löytää tietoa tekijänoikeuksista

**Jatkuva arviointi
tai päättötyö:**

Koulutuksen aikana
tehty ja lähetetty/jaettu
dokumentti

**Jatkuva arviointi
tai testi**

Koski ja osaamismerkkit

- Osaamismerkkit syötetään KOSKI-palveluun Opintopolun virkailijapalvelussa. Koskeen kirjaudutaan vahvalla tunnistautumisella ja opettaja myöntää merkin omalla nimellään.
- Omasta opintopolusta opettaja tai koulutettava voi jakaa omat osaamismerkkit muille näkyviksi linkin kautta.

Onko suorituksissasi virhe?

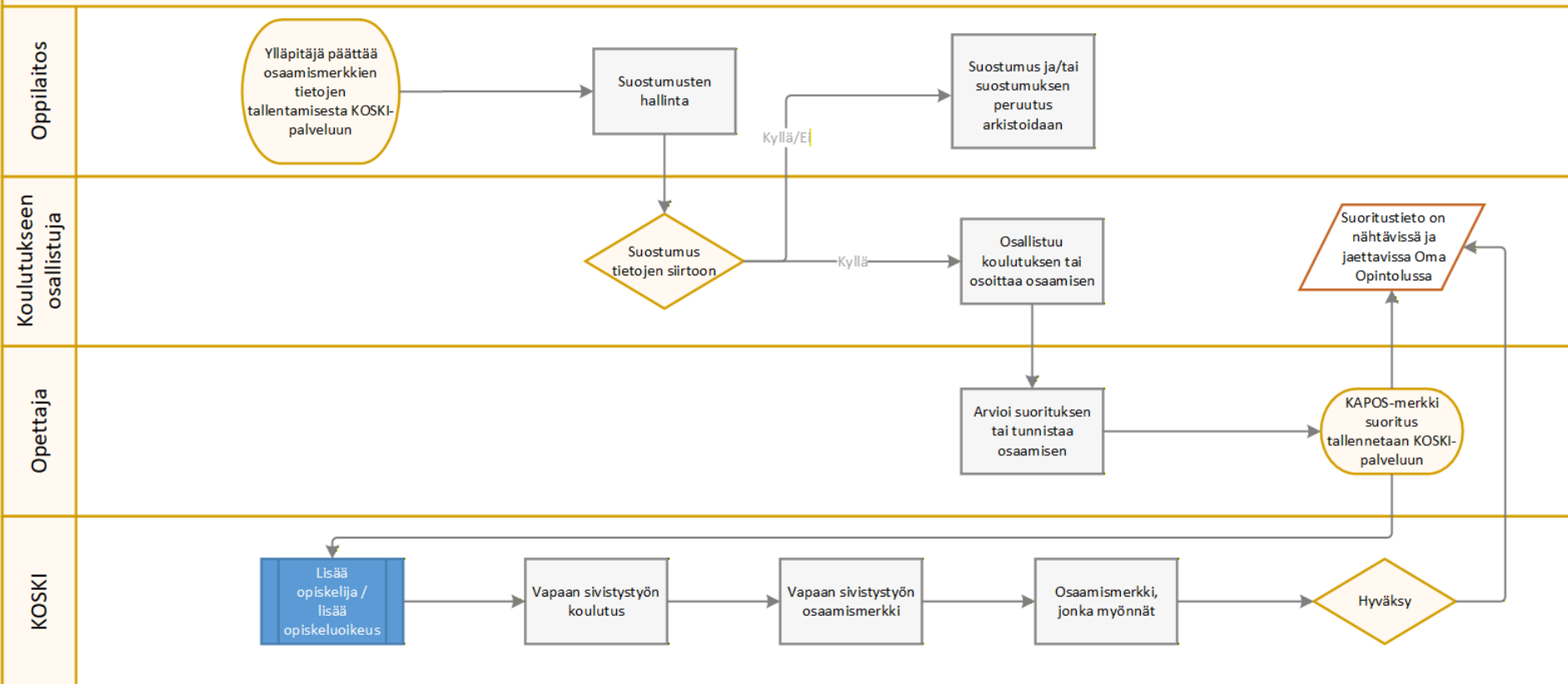
Jaa suoritustietoja

- Teemun osaamismerkkit: <https://opintopolku.fi/koski/opinnot/830840ce96d24f6c9919190399d2b64a>

Euroopan unionin
osarahoittama

KAPOS-merkin hallinnollinen prosessi

Osaamisperustaisuus

- Onneksi Alkio-opiston koko opetussuunnitelma kirjoitettiin osaamisperustaisesti vuosina 2023-2025, joten meillä oli osaamisperustaisuus selvänä mielessä.
- Osaaminen pitää ensin **tunnistaa** ja sen jälkeen KAPOS-merkkien avulla **tunnustaa**.
- Osaamisperustaisuus tuo arvoa KAPOS-merkeille, koska työnantaja/koulupaikka näkee opintopolussa olevista KAPOS-merkeistä mitä merkin omistaja osaa.
  - Merkin myöntää oppilaitoksessa oleva ammattitaitoinen opettaja ja merkkiä ei voi antaa, jos kriteerit eivät ole täyttyneet.

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

alkio -OPISTO

RAINUUN OPISTO
Käsiä varten

 Peräpohjolan
Opiisto

 POHJOIS-SAVON
ILOPISTO

 ROVALA ROVALA-OPISTO

 STEP
-KOULUTUS